

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text> (дата звернення: 12.05.2026).

7. Яструбський М., Дейнеко К. Покращення ефективності діяльності аудиторських компаній за рахунок оптимізації операційних витрат. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 22. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-31>.

8. Долбнєва Д.В. Сучасний стан і напрями удосконалення аудиторської діяльності в умовах європейської інтеграції України та застосування міжнародних стандартів. *Економіка та держава*. 2018. № 2. С. 72–76.

Пилипчук Ю.І.,
аспірант 3 курсу, кафедри обліку та аналізу
Науковий керівник – **Воськало Н.М.,**
канд. екон. наук, доцент кафедри обліку та аналізу
Національний університет «Львівська політехніка»
м. Львів

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ РОЗКРИТТЯ У ФІНАНСОВІЙ ЗВІТНОСТІ

Трансформація економіки України під впливом глобалізаційних процесів, європейської інтеграції та викликів воєнного стану вимагає принципово нових підходів до забезпечення прозорості та якості звітної інформації. Фінансова звітність є головним джерелом даних для зовнішніх і внутрішніх стейкхолдерів. Проте процес підготовки інформації для її розкриття зазнає суттєвих змін через посилення невизначеності, цифровізацію та необхідність застосування професійного судження бухгалтера.

Процес підготовки облікової інформації в Україні регламентується Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Цей закон визначає правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності [1]. Сучасний стан регулювання характеризується чітким розподілом підприємств на категорії (мікро-, малі, середні, великі), що безпосередньо впливає на обсяг та формат розкриття інформації.

1. Нормативно-правове регулювання та стандартизація в реаліях часу.

Специфікою вітчизняної практики є паралельне існування двох методологічних систем:

1. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку (НП(С)БО), які орієнтовані переважно на потреби податкового контролю та середнього бізнесу.

2. Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ), застосування яких є обов'язковим для підприємств, що становлять суспільний інтерес, великих підприємств та інших визначених законодавством суб'єктів .

Особливу увагу в реаліях часу слід приділити нормативним роз'ясненням Міністерства фінансів України щодо особливостей проведення інвентаризації та оцінки майна на територіях, де ведуться (велися) бойові дії, або на тимчасово окупованих територіях. Це вимагає від суб'єктів господарювання гнучкості та специфічного документування форс-мажорних обставин.

2. Етапи формування інформаційного масиву та процедури верифікації даних.

Якісна підготовка інформації є багатоетапним процесом, який покликаний забезпечити достовірність кожного показника звітності. Основними етапами є:

Суцільна інвентаризація активів і зобов'язань. Вона є обов'язковою перед складанням річної фінансової звітності. Її мета – підтвердження наявності, стану та оцінки активів підприємства [2].

Врегулювання інвентаризаційних різниць. Виявлені лишки підлягають оприбуткуванню з визнанням доходу, а нестачі – списанню на витрати звітного періоду із одночасним відображенням на забалансових рахунках до встановлення винних осіб.

Закриття звітного періоду. Процедура передбачає обчислення амортизації, переоцінку монетарних статей в іноземній валюті, визначення забезпечень майбутніх витрат і платежів.

Формування фінансового результату. Послідовне закриття рахунків класу 7 «Доходи і результати» та класу 9 «Витрати діяльності» (або класу 8 з подальшим перенесенням на клас 9) на рахунок 79 «Фінансові результати».

3. Специфіка розкриття інформації в умовах невизначеності.

Головною особливістю сучасного етапу підготовки звітності є необхідність відображення впливу воєнних ризиків, що змушує бухгалтерів відходити від суто технічного заповнення форм до глибокого аналітичного аналізу.

Ключовими аспектами розкриття інформації в умовах невизначеності є оцінка концепції безперервності діяльності (Going Concern). Керівництво підприємства зобов'язане оцінити здатність суб'єкта господарювання продовжувати свою діяльність у передбачуваному майбутньому (щонайменше 12 місяців з дати балансу). Якщо існують суттєві загрози

(втрата виробничих потужностей, ринків збуту), інформація про це має бути детально розкрита у примітках до звітності [3].

Тестування активів на знецінення. Відповідно до МСБО 36 «Знецінення активів» [4] або НП(С)БО 28 [5], підприємства мають визначити, чи не перевищує балансова вартість активів суму їх очікуваного відшкодування. Це критично для підприємств, чиє майно постраждало від обстрілів або перебуває в зоні ризику.

Формування та перегляд оціночних значень. Зростає роль професійного судження при розрахунку резерву сумнівних боргів (через погіршення платоспроможності контрагентів) та забезпечень на виконання зобов'язань.

4. Вплив цифровізації на підготовку звітних даних.

Сучасні реалії часу диктують необхідність автоматизації облікових процесів для зниження операційних ризиків та підвищення оперативності збору інформації.

ERP-системи та хмарні технології. Впровадження інтегрованих систем дозволяє консолідувати дані підрозділів у режимі реального часу, забезпечуючи захист інформації від фізичного знищення через використання віддалених серверів.

Електронний документообіг (ЕДО). Використання сервісів ЕДО прискорює процес верифікації первинних документів від постачальників і замовників, мінімізуючи часовий розрив між здійсненням господарської операції та її відображенням в обліку.

Подання звітності у форматі iXBRL. Для підприємств, що звітують за МСФЗ, обов'язковим є застосування єдиного електронного формату на основі таксономії. Це підвищує аналітичну цінність звітності для міжнародних інвесторів та регуляторних органів [6].

Особливості підготовки інформації для розкриття у фінансовій звітності в реаліях сьогодення полягають у зміщенні акцентів від простої фіксації минулих подій до моделювання майбутнього розвитку підприємства. Поєднання жорсткого дотримання вимог законодавства, гнучкого застосування професійного судження в умовах воєнних ризиків та активного впровадження цифрових технологій є єдиним шляхом до формування достовірної, релевантної та якісної фінансової звітності.

Список використаних джерел

1. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. Дата оновлення: 01.04. 2026. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення: 13.05.2026).

2. Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань : затв. наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 р. №879. Дата оновлення: 23.12.2025 р. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text> (дата звернення: 13.05.2026).

3. Максимів Ю., Гайдучок Т., Івасюк Н. Розкриття обліково-аналітичної інформації у звітності підприємств в умовах воєнного стану. *Acta Academiae Beregsasiensis. Economics*. 2025. Вип. 1(11). С. 353–365. <https://doi.org/10.58423/2786-6742/2025-11-353-365>.

4. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 36 «Зменшення корисності активів». URL: IFRS Foundation (дата звернення: 13.05.2026).

5. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 28 «Зменшення корисності активів» : наказ Міністерства фінансів України від 24.12.2004 № 817. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-05?utm_source=chatgpt.com#Text (дата звернення: 13.05.2026).

6. Хома С., Чучук Ю., Савчук Т., Степанюк О. Таксономія фінансової звітності за міжнародними стандартами: практичні аспекти. *Галицький економічний вісник*. 2020. Вип. 6 (67). С. 114-121. https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2020.06.114.

Подолянчук О.А.,
канд. екон. наук, доцент,
завідувач кафедри обліку і оподаткування
Вінницький національний аграрний університет
м. Вінниця

ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ У ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВАХ

Організація бухгалтерського обліку у фермерських господарствах є важливим елементом забезпечення ефективного управління їх діяльністю. В умовах трансформації аграрного сектору, посилення конкуренції та впровадження цифрових технологій зростає потреба у формуванні якісної, своєчасної та релевантної облікової інформації. Водночас специфіка діяльності фермерських господарств, обмеженість ресурсів та недосконалість нормативно-методичного забезпечення зумовлюють наявність низки проблем в організації обліку, що потребують ґрунтовного дослідження та пошуку шляхів їх вирішення.

Відповідно до норм Закону «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», обов'язок щодо організації обліку та вчасного подання звітності поширюється на всі підприємства, незалежно від їхнього статусу чи форми власності. Це правило стосується і фермерських господарств, які